

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/7/2014
Identifikačné číslo spisu: 6112010278
Dátum vydania rozhodnutia: 05.03.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Lipovský
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:6112010278.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 5. marca 2014 v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku v trestnej veci ml. R. C. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 139 písm. c/ Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 2 T 26/2012, o dovolaní, ktoré podala obvinená prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefom Ujom, advokátom v Trenčíne, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 To 2/20123 z 5. septembra 2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c / Tr. por. dovolanie obvinenej ml. R. C. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2 T 26/2012 z 13. novembra 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 To 2 /2013 z 5. septembra 2013 bola obvinená ml. R. C. uznaná vinnou zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 písm. c/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 19. júla 2011 v čase okolo 20.40 hod. v byte na ul. S. XXX/XX v Kremnici, v ktorom žila so svojou matkou a jej manželom, C. I., nar. XX. S. XXXX., ktorý ju vychovával od roku 2000 ako nevlastný otec v tzv. druhotne utvorenej rodine, po predchádzajúcom slovnom konflikte súvisiacim so sexuálnym obťažovaním mladistvej R. C. zo strany C. I. a so zákazom večernej vychádzky odišla z obývacej izby do kuchyne, kde zo zásuvky vzala kuchynský nôž s čepeľou dlhou 20 cm, ukryla si ho za chrbát, vrátila sa do obývacej izby, kde na rozloženom gauči v pololežiacej polohe pozeral C. I. televíziu, ku ktorému pristúpila a veľkou intenzitou ho uvedeným nožom bodla do hornej časti hrudníka, čím v dôsledku prenikajúceho bodného poranenia hrudníka a srdca s následnou masívnou stratou krvi mimo cieвне riečište, s rozvojom krvácavého úrazového šokového stavu, spôsobila smrť C. I., ktorá nastala po krátkom čase od vzniku zranení, ktorej nebolo možné zabrániť žiadnou, ani okamžitou odbornou lekárskou pomocou.

Za to bola odsúdená:

Podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 117 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák., § 36 písm. a/, písm. j/, písm. l/ Tr. zák., k nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 117 ods. 4 Tr. zák. pre výkon uloženého trestu bola zaradená do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

Podľa § 73 ods. 2 písm. b/ Tr. zák., § 74 ods. 1 Tr. zák. jej bolo uložené ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 83 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. bol obžalovanej zhabaný kuchynský nôž s čiernou plastovou rúčkou dĺžky cca 12 cm a s čepeľou dĺžky cca 20 cm.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovaná zaviazaná nahradiť škodu poškodenej K. Q., nar. X. I. XXXX, trvale bytom J., S. XXX/XX zastúpenej JUDr. Jurajom Gavalcom, advokátom so sídlom Trnava, ul. Teodora Tekela 23, vo výške 2 300 eur.

Obvinená ml. R. C. podala prostredníctvom obhajcu dovolanie proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2 T 26/2012 zo dňa 13. novembra 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 To 2/2013 zo dňa 5. septembra 2013. Dovoláním napáda označené rozhodnutia z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. i/ Tr. por. Dovoláním napáda rozhodnutie súdu prvého stupňa v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu vo všetkých výrokoch, najmä vo výroku o vine a o vo výroku o treste a vo výroku o uložení ochranného liečenia ambulantnou formou. Tvrdí, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu, je založené na nesprávnej právnej kvalifikácii skutku a skutok súd prvého a druhého stupňa nesprávne právne posúdil a nesprávne aplikovali iné ustanovenia Trestného zákona. Dovolateľka sa domáha, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd na verejnom zasadnutí podľa § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutých rozhodnutí, proti ktorým podala dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, so zameraním na uvedené dôvody dovolania, a aby podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom jednak porušenie Trestného zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tieto dôvody opierajú a navrhol vydať nasledovný rozsudok.:

Z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa § 386 ods. 1 Tr. por. sa vyslovuje, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 To 2/2013 z 5. septembra 2013 bol porušený zákon v ustanovení § 145 ods. 1 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., § 139 písm. c/ Tr. zák., § 117 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 73 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. § 74 ods. 1 Tr. zák. Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie krajského súdu sa zrušuje. Zrušuje sa aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2 T 26/2012 zo dňa 13. novembra 2012. Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Banská Bystrica sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol v inom zložení senátu.

Súčasťou dovolania je aj návrh na prerušenie výkonu trestu, keď dovolateľka navrhuje, aby dovolací súd podľa § 380 ods. 4 Tr. por. jej prerušil tento výkon do rozhodnutia o dovolaní Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Trest odňatia slobody si podľa § 117 ods. 4 Tr. zák. nevykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová.

Dovolateľka sa dovoláním zároveň domáha, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie jej práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 141 ods. 1 a s čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva dovolateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ktoré sa tieto dôvody opierajú (dovolateľka má zrejme v tomto prípade na mysli Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd - pozn. odvolacieho súdu).

Dovolateľka v súvislosti s dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. poukazuje na to, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ustanovenie § 145 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 117 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. pri ukladaní trestu. Ďalej podľa dovolateľky súd prvého stupňa nesprávne aplikoval

ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. a § 73 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. a § 74 ods. 1 Tr. zák. Odvolací súd sa pritom stotožnil s právnym posúdením skutku a s nesprávnou aplikáciou iných hmotnoprávných ustanovení Trestného zákona súdom prvého stupňa. V tejto časti dovolania poukazuje na nedostatočné preukázanie príčinnej súvislosti medzi konaním a následkom, pričom hodnotí dôkazy vykonané v priebehu hlavného pojednávania. V ďalšej časti dovolania predkladá dovolaciemu súdu teoreticky rozbor zavinenia (§ 15 a § 16 Tr. zák.) a argumentuje rozdielmi medzi nepriamym úmyslom a vedomou nedbanlivosťou, pričom túto argumentáciu vzťahuje dovolateľka na svoj prípad. V súvislosti s nesprávnou aplikáciou ustanovenia § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. znovu hodnotí dovolateľka vykonané dokazovanie a ustálený skutkový stav, pričom dochádza k názoru, že za osobu blízku nemožno považovať otčima - poškodeného, ktorý ju sexuálne zneužíval a naposledy ju sexuálne zneužil tesne pred spáchaním skutku.

V ďalšej časti argumentácie vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolateľka namieta nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 73 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a § 74 ods. 1 Tr. zák. v súvislosti s uložením ochranného opatrenia, pričom podľa jej názoru mal súd prvého stupňa aplikovať ustanovenie § 73 ods. 1 Tr. zák. v nadväznosti na ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. alebo na ustanovenie § 40 ods. 1 písm. c/ Tr. zák.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolateľka ďalej namieta nesprávnu aplikáciu ustanovenia o uložení trestu podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 117 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. a § 36 písm. a/, písm. j/, písm. h/ Tr. zák. tvrdiac, že súd prvého stupňa a ani odvolací súd pri určení druhu trestu a výmere nezohľadnili podľa § 117 ods. 2 Tr. zák. všetky okolnosti prípadu, jej osobu v čase činu vo veku 15 rokov po sexuálnom zneužití a znaleckým dokazovaním zistený duševný stav. Súdy nezisťovali žiadnym spôsobom, či by uloženie iného trestu, nie spojeného s odňatím slobody, viedlo k dosiahnutiu účelu trestu.

Dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. odôvodňuje dovolateľka tvrdením, že odvolací súd rozhodol v nezákonnom zložení a namieta, že vo veci konal a rozhodol sudcu JUDr. Jozef Mikluš, ktorý mal byť vylúčený z prejednávania a rozhodovania vo veci. V rámci týchto dovolacích dôvodov tvrdí, že podľa rozvrhu práce Krajského súdu v Banskej Bystrici na rok 2013 senát 3 To, ktorý rozhodoval o jej odvolaní, mal byť zložený z predsedu senátu JUDr. Alojza Palaja a členov senátu JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Slavoj Sunderského. Namieta rýchlosť konania odvolacieho súdu, ktorá je podľa jej názoru neobvyklá a jej trestná vec bola vybavovaná zrejme v zrýchlenom režime a nie podľa poradia nápadu trestných vecí krajským súdom alebo príslušným senátom, ktorý vo veci konal. Podľa dovolateľky sú dané neodstrániteľné pochybnosti o nestrannosti a o neobjektívnosti sudcu JUDr. Jozefa Mikluš, čím sú dané dôvody, že tento sudca mal byť vylúčený z prejednávania a rozhodovania v jej trestnej veci.

Obvinená ml. R. C. doplnila prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefa Uja dovolanie ďalším písomným podaním zo 14. februára 2014, v ktorom poukazuje na to, že advokátovi bola doručená sťažnosť JUDr. Jozefa Mikluš adresovaná na Slovenskú advokátsku komoru, pričom zo sťažnosti vyplýva, že obsah návrhu na odňatie veci Krajskému súdu v Banskej Bystrici a prikázanie inému vecne príslušnému súdu, sa hlboko dotklo osoby predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluš. Z jeho sťažnosti ďalej vyplýva, že v návrhu na odňatie veci a v ňom vznesených pochybnostiach videl z objektívneho hľadiska posudzovania nestrannosti a objektívnosti videl a tak aj veľmi silne z hľadiska subjektívneho osobného vnútorne pociťoval už odo dňa 12. marca 2013 znevažovania jeho osoby a mal a má za to, že sa jednalo o hrubé ohováranie a útok na jeho osobu. V ďalšej časti dovolateľka poukazuje pri svojej právnej argumentácii na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Prílohou tohto podania je podnet JUDr. Jozefa Mikluš voči JUDr. Jozefovi Ujovi na disciplinárne konanie z 9. septembra 2013, adresovaný Slovenskej advokátskej komore, výzva Slovenskej advokátskej komory adresovaná advokátovi JUDr. Jozefovi Ujovi z 18. novembra 2013 a kópie upovedomenia obhajcu z 29. januára 2013 a z 22. februára 2013.

Ďalším písomným podaním z 15. februára 2014 dovolateľka predložila dovolaciemu súdu doplnenie

ústavnej sťažnosti zo dňa 31. októbra 2013.

Prokurátor vo vyjadrení k dovolaniu po podrobnom rozbere jednotlivých argumentov dovolateľky dochádza k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a navrhol, aby dovolací súd v zmysle ustanovenia § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej ml. R. C. odmietol.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. i/ Tr. por., ktoré boli uvedené v dovolaní.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v trestnom súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Zmyslom obsahu základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je zabezpečiť nezávislosť súdnej organizácie od výkonnej moci, t.j. zabrániť tomu, aby organizácia súdneho systému v demokratickej spoločnosti bola ponechaná na ľubovôľu výkonnej moci, a zabezpečiť, aby sa tento systém opieral o zákon. Judikatúra všeobecných súdov definuje pojem zákonného sudcu tak, že je ním sudca, ktorý spĺňa zákonom ustanovené predpoklady na funkciu sudcu, bol pridelený alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, ktorého funkcia nezanikla a ktorý bol určený na prerokovanie a rozhodnutie vecí v súlade s rozvrhom práce. Ústavný príkaz vyplývajúci z čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je neopomenuteľnou podmienkou riadneho výkonu súdnej moci. Na jednej strane dotvára a upevňuje sudcovskú nezávislosť a na druhej strane predstavuje pre účastníka konania záruku, že na rozhodovanie o jeho veci sú povolávané súdy a sudcovia podľa vopred daných zásad (procesných pravidiel) tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy, a aby bol vylúčený - pre rôzne dôvody a rozličné účely - výber súdov a sudcov „ad hoc“. Okrem procesných pravidiel určovania príslušnosti súdov a ich obsadenia ako garancia proti novej svoji je súčasťou základného práva na zákonného sudcu i zásada pridelovania súdnej agendy a určenie zloženia senátu na základe pravidiel obsiahnutých v rozvrhu práce.

So zreteľom na povahu práva na zákonného sudcu sa dovolací súd oboznámil s rozvrhom práce Krajského súdu v Banskej Bystrici na rok 2012 a 2013. Dovolací súd po analýze rozvrhov práce dospel k záveru, že vec obvinenej ml. R. C. bola príslušnému senátu pridelená v súlade s bodom 2.5.3 druhá veta rozvrhu práce Krajského súdu v Banskej Bystrici na rok 2013. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že i keď vyššie uvedené pravidlo, ako výnimka z náhodného pridelenia vecí nie je explicitne uvedené v § 51 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov možno ho vyvodiť extenzívnym a teleologickým výkladom odseku 7 tohto ustanovenia. Ak totiž v zmysle § 51 ods. 7 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vec vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie, prideluje sa sudcovi, ktorému bola ako zákonnému sudcovi pôvodne pridelená; potom zásade efektivity konania (ktorá je účelom tejto výnimky) zodpovedá, aby rovnaké pravidlo platilo aj v prípade opätovného predloženia vecí (po jej predchádzajúcom zrušení) odvolaciemu alebo dovolaciemu súdu. V takom prípade sa vec pridelí tomu odvolaciemu alebo dovolaciemu senátu, ktorému bola ako zákonnému senátu pôvodne pridelená a ktorý ju v predchádzajúcom konaní zrušil. Podmienkou však je, aby už pri pôvodnom pridelení išlo o senát určený v súlade so zákonom a rozvrhom práce, t.j. o zákonný senát. V týchto súvislostiach dovolací súd pripomína, že podľa obsahu súdneho spisu senát 2 To Krajského súdu v Banskej Bystrici už rozhodoval v trestnej veci obvinenej ml. R. C. o prvom opravnom prostriedku vedenej tam sp. zn. 2 Tos 75/2012 a dokonca aj o ďalšom opravnom prostriedku, ktorý bol vedený na

krajskom súde pod sp. zn. 2 Tos 76/2012.

Dovolací súd potom uzatvára, že odvolací súd, ktorý konal v trestnej veci obvinenej ml. R. C., rozhodol v zákonomnom zložení a dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. naplnený nie je.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre konkrétne štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Z písomných dôvodov dovolania obvinenej ml. R. C., podaného prostredníctvom obhajcu, nie sú zistiteľné žiadne okolnosti, ktoré by signalizovali porušenie práva na obhajobu obvinenej ml. R. C..

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

K obvinenej ml. R. C. uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolací súd uvádza, že jedným z dovolacích dôvodov, je ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podriadený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod naplňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napríklad nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 - § 30 Tr. zák.), premlčanie trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 - § 43 Tr. zák.), ukládanie trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávnych predpisov, ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a pod., pokiaľ tieto majú právny vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť ani dopĺňať. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou

zameranou na preskúvanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolací súd primárne zdôrazňuje, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Po analýze dovolania obvinenej ml. R. C. dovolací súd ustálil, že vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinená uplatnila výlučne námietky, ktorými zjavne vybočila z deklarovaneho dovolacieho dôvodu. Jej námietky smerujú proti spôsobu hodnotenia dôkazov a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa. V podstate spochybňuje súdmi ustálený skutkový stav a predkladá dovolaciemu súdu vlastné hodnotenie vykonaných dôkazov a následne predkladá vlastnú verziu skutku založenú na inom pre ňu priaznivom hodnotení dôkazov. Skutočnosť, že súdy nižšieho stupňa si neosvojili hodnotenia dôkazov podľa predstáv obvinenej, nie je naplnením zákonného dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvinenej ml. R. C. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinená spáchala skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil zjavne aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v opise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 139 písm. c/ Tr. zák.

Dovolanie má byť len výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti rozhodnutia, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia „odvolacia“ inštanca.

Dovolaateľka v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. namieta pri uložení trestu nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 145 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 117 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 3, ods. 8 Tr. zák., § 36 písm. a/, písm. j/ a písm. l/ Tr. zák.

Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste.

Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste, okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste, môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku.

V tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že dovolacie námietky súvisiace s výrokom o treste napadnutého rozhodnutia môžu byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., ale dovolací súd zistil, že v rozpore s ustanovením § 374 ods. 2 Tr. por. tento dovolací dôvod v dovolaní obvinenej ml. R. C. použitý nebol.

V súvislosti s dovolacími námietkami, ktoré sú uplatnené v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a týkajú sa uloženia ochranného opatrenia dovolaateľke, tieto by mohli byť predmetom dovolacieho prieskumu v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por., ktorý dovolací dôvod znovu s poukazom na ustanovenie § 374 ods. 2 Tr. por. nebol v dovolaní použitý.

V rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. dovolateľka tvrdí, že vo veci konal a rozhodol sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania (JUDr. Jozef Mikluš). V tejto súvislosti dovolací súd opäť uvádza, že táto dovolacia argumentácia zodpovedá dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por., ktorý dôvod dovolania s poukazom na ustanovenie § 374 ods. 2 Tr. por. v dovolaní ale uvedený nie je, a preto tieto argumenty dovolateľky nebol dovolací súd oprávnený preskúmať v rámci skúmania existencie iného dôvodu dovolania.

Dovolací súd nezistil dôvody na prerušenie výkonu trestu odňatia slobody, ktorý v súčasnosti vykonáva dovolateľka, a preto návrhu na prerušenie výkonu trestu odňatia slobody dovolateľky ml. R. C. nevyhovel.

Dovolateľka v dovolaní navrhla, aby najvyšší súd vyslovil porušenie práva dovolateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako i porušenia práva dovolateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Najvyšší súd po prieskume okolností prípadu v rámci dovolacieho konania dospel k záveru, že nemá dôvod na konštatovanie porušenia práva dovolateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ani na porušenie práva dovolateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia), pričom zároveň pripomína, že ak by tomu aj tak bolo, mohol by prípadné zistenie porušenia práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie konštatovať len v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia, pretože Trestný poriadok neumožňuje dovolaciemu súdu v rámci dovolacieho konania vyhlásiť výrok, ktorým by vyslovil porušenie práva dovolateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva dovolateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z uvedených dôvodov je zřejmé, že v rozsahu námietok obvinenej ml. R. C. nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/ a písm. i/ Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej ml. R. C. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.